

[Udenrigsministeren]

get et meget stort skridt i retning af at løse det problem i forhandlingerne mellem Sverige, Finland, Norge og EF, som ligger i frihandelsaftalerne med de baltiske lande.

I forhold til Rusland er der sket et betydeligt fremskridt i forhandlingerne om en partnerskabs- og samarbejdsaftale. De er ikke ført til ende – det kunne ikke nås – og det er der så ikke noget at gøre ved. Til gengæld vedtog topmødet – hvad jeg tror vil vise sig at være af overordentlig stor betydning, og efter et betydeligt forarbejde fra dansk side, hvor statsministeren spillede en ledende rolle – at EF nu foreslår Rusland, at der skal holdes regelmæssige samtaler, politisk dialog på det højeste niveau. Vi har sådanne aftaler med USA, og det foreslås nu fra EF's side – som en klar politisk tilkendegivelse om et ønske om at udvikle samarbejdet – at der også skal holdes regelmæssige møder mellem den russiske præsident, præsidenten for Kommissionen og præsidenten for Det Europæiske Råd.

På udvidelsesområdet skete der solide fremskridt i forhandlingerne med de nye ansøgerlande, og der er tilfredshed blandt ansøgerlandene med det, der er sket i det første halve år. Der var en fase i forhandlingerne, hvor det gik lidt trægt, men i de sidste uger af det danske formandskab er de forløbet overordentlig tilfredsstillende, hurtigt, præcist og med gode resultater. Vi er på omgangshøjde i forhold til den tidsplan, der var lagt, og dette blev jo yderligere bekræftet ved topmødevedtagelsen om, at Lissabon-fristerne skal overholdes, så vi arbejder med medlemskab pr. 1. januar 1995.

Lad mig føje til, at som noget nyt og meget vigtigt har EF i dette halvår taget hul på det, der hedder de politiske konsultationer med en lang række lande både i Central- og Østeuropa og EFTA.

Jugoslavienspørgsmålet har været omfattet af megen interesse, påkaldt sig stor opmærksomhed og taget megen tid under det danske formandskab. Som forberedelse til topmødet havde statsministeren og jeg møde med de to medformænd, lord Owen og Thorvald Stoltenberg, den 18. juni; jeg talte også med de amerikanske og russiske udenrigsministre, og endelig indkaldte formandskabet til et ekstraordinært EF-udenrigsministermøde aftenen før topmødet, søndag den 20. juni. Baggrunden for denne meget intense forberedelse var den

voldsomme forværring af situationen i eks-Jugoslavien, hvor situationen jo er den, at serbere og kroater er ved at finde sammen om en ny slags plan. Det førte som bekendt til, at lord Owen kort før topmødet erklærede, at parterne så at sige havde revet Vance Owen-planen itu for øjnene af os alle sammen.

Resultatet af de to mæglingsmænds, Stoltenbergs og Owens, råd til udenrigsministrene dagen før topmødets start afspejles i meget vid udstrækning i den erklæring om Bosnien-Hercegovina, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd. De centrale elementer i erklæringen er, at vi stræber efter en løsning, der er forhandlet og accepteret af alle tre parter, og at denne løsning må hvile på Londonkonferencens fundamentale principper for at kunne blive rimelig og varig.

Jeg skal ikke sige mere om Jugoslavienspørgsmålet ved denne lejlighed, men jeg vil godt understrege, at jeg synes, vi skal notere os, at vi ikke har talt os fra hinanden i denne sag, og at det faktisk er lykkedes at fastholde god politisk enighed om sagen. Denne sag må ikke give anledning til partistrid. Der har været visse, hvad jeg vil kalde småpip, men i det store og hele er det lykkedes at fastholde en fælles linie for politikken over for eks-Jugoslavien, som har fundet bred tilslutning her i Folketinget, og regeringen lægger meget stærk vægt på, at det kan fortsætte.

Det var tydeligt, da præsident Izetbegovic på egen anmodning kom til København i forbindelse med topmødet, at muslimerne er hårdt presset, både på slagmarkerne og i forhandlingerne. Så meget desto vigtigere er disse forhandlinger, og vores opgave er derfor fortsat at støtte den svage part i forhandlingerne, altså muslimerne, så meget som overhovedet muligt. Dagen efter at Izetbegovic havde været i København, fratog Bosnien-Hercegovinas præsidentskab ham beføjelsen til at føre forhandlinger, og 7 af det 9 mand store præsidentskab har i de seneste dage deltaget i forhandlinger i Genève. Her i eftermiddag har de anmodet om et møde med EF-trojkaen, og trojkaen accepterede at holde et sådant møde i Bruxelles lørdag eftermiddag. Vi tillægger mødet stor betydning, for det er et led i bestræbelserne for at støtte de to fredsmæglere, Owens og Stoltenbergs, arbejde. Formandskabet og Det Europæiske Råd har til stadighed og stærk